

Промисловість

У грудні 2011р. порівняно з відповідним місяцем попереднього року приріст промислового виробництва становив 11,3%, за підсумками 2011р. – 10,8%.

У **добувній** промисловості порівняно з 2010р. випуск продукції збільшився на 15,8%, в т.ч. на підприємствах з добування каменю – в 5,3 раза, піску та глини – на 26,4%.

Приріст виробництва продукції у **переробній** промисловості в 2011р. становив 9,3%.

На підприємствах з **виробництва харчових продуктів та напоїв** випуск промислової продукції в 2011р. порівняно з 2010р. збільшився на 13,2%. Зросло виробництво цукру білого кристалічного бурякового (на 40438 т), олії соняшникової нерафінованої (на 26954 т), борошна (на 14625 т), виробів ковбасних (на 2283 т), виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао (на 689 т), свинини свіжої (парної) чи охолодженої (на 643 т), виробів макаронних без начинки, не підданих тепловому обробленню (на 60 т). Водночас спостерігалось зниження випуску круп на 4300 т, яловичини і телятини, свіжої (парної) чи охолодженої – на 960 т, сирів жирних – на 832 т, виробів хлібобулочних – на 124 т, виробів здобних – на 93 т, пряників і виробів аналогічних, печива солодкого, вафель – на 71 т, тістечок – на 66 т, оселедців солоних – на 61 т, тортів – на 39 т, риби копченої, включаючи філе – на 39 т, вершків жирністю більше 8% – на 7 т.

Випуск продукції у *легкій промисловості* порівняно з 2010р. зменшився на 3,1%, найбільше (на 34,4%) – на підприємствах з виробництва готових текстильних виробів, крім одягу.

В обробленні деревини та виробництві виробів з деревини за 2011р. приріст промислової продукції становив 10,7%.

На підприємствах із *виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів із них* у 2011р. обсяги продукції зросли на 23,7%, на *підприємствах поліграфічної діяльності* – зменшилися на 14,4%.

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* в 2011р. індекс промислового виробництва становив 97%, в т.ч. на підприємствах з виробництва основної хімічної продукції – 77,2%, у фармацевтичному виробництві – 90,4%. Водночас на підприємствах з виробництва лаків та фарб випуск продукції зріс на 19,5%.

На підприємствах з виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції в 2011р. порівняно з 2010р. збільшився на 15,4%, в т.ч. на підприємствах з виробництва цегли, черепиці та інших будівельних виробів з випаленої глини – на 42,3%, виробів з бетону, гіпсу та цементу – на 15,7%.

У *машинобудуванні* випуск промислової продукції в 2011р. порівняно з 2010р. збільшився на 13,4%, в т.ч. на підприємствах з виробництва машин та устатковання для сільського та лісового господарства – в 1,7 раза, машин та устатковання загального призначення – на 29,8%, електророзподільної та контрольної апаратури – на 1,8%.

На підприємствах з **виробництва електроенергії** обсяги продукції проти 2010р. зменшилися на 12%.

Сільське господарство

За попередніми даними, у 2011р. обсяг валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств (у порівнянних цінах 2005р.) склав, за попередніми розрахунками, 4480,2 млн.грн. Виробництво сільськогосподарської продукції порівняно з 2010р. збільшилось на 18,9%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 33,7%, господарствах населення – на 4,3%.

Рослинництво. У 2011р. виробництво продукції рослинництва порівняно з 2010р. збільшилося на 27,3%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 36,9%, господарствах населення – на 11,8%.

Під урожай 2011р. сільськогосподарські культури було посіяно на площі 1,6 млн.га або на рівні 2010р., у т.ч. аграрними підприємствами – на площі 1,2 млн.га, господарствами населення – на 0,4 млн.га.

Господарствами усіх категорій у 2011р. одержано 3463 тис.т зерна (включаючи кукурудзу) у вазі після доробки, з них зерна продовольчих культур – 1050,7 тис.т (30,3%), фуражних зернових – 2412,3 тис.т (69,7%). Порівняно з 2010р. виробництво зерна збільшилось в 1,5 раза, що зумовлено як збільшенням зібраної площині (на 25,2 тис.га або на 3,1%), так і збільшенням урожайності (на 12 ц з 1 га або на 41,5%).

Збільшення обсягів виробництва зерна порівняно з 2010р. відбулося в сільськогосподарських підприємствах всіх районів області, з них суттєво – у Світловодському (в 2,1 раза), Олександрівському (в 1,9 раза), Онуфріївському (в 1,8 раза), Долинському та Новомиргородському (в 1,7 раза) районів.

Сільськогосподарськими підприємствами отримано 2987,8 тис.т зерна (86,3% загального валового збору), господарствами населення – 475,2 тис.т (13,7%). Урожайність зернових культур порівняно з 2010р. збільшилася в аграрних підприємствах на 14 ц, або в 1,6 раза (по 43,8 ц з 1 га), у господарствах населення – на 3,3 ц, або на 13% (по 28,7 ц з 1 га).

У 2011р. значно кращий, ніж у 2010р., зібрано врожай кукурудзи – 1871,9 тис.т (в 2,2 р.б.), що зумовлено збільшенням зібраної площі на 103,9 тис.га або у 1,6 р.б. та урожайності на 18 ц з 1 га або на 37,9%.

Валовий збір цукрових буряків (фабричних) становив 787,1 тис.т і порівняно з 2010р. збільшився в 1,5 раза (за рахунок збільшення на 15,1% їх площі збирання та на 97 ц з 1 га урожайності), у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами накопано 774,8 тис.т (в 1,5 р.б.), що становило в середньому по 384 ц з 1 га. Збільшення обсягів виробництва цукрових буряків порівняно з 2010р. відбулося у 10 районах із 16 районів, що займалися їх вирощуванням. Найсуттєвіше збільшено обсяги їх валового збору господарствами Олександрівського (в 4,4 раза), Кіровоградського (в 2,5 раза), Знам'янського та Світловодського (в 1,9 раза), Петрівського (в 1,7 раза) районів.

Виробництво соняшнику становило 917,9 тис.т і порівняно з 2010р. збільшилося на 28,7% за рахунок збільшення зібраної площі (на 47,3 тис.га або на 11,3%) та урожайності (на 2,7 ц з 1 га або на 15,8%). Збільшили виробництво насіння соняшнику сільськогосподарські підприємства 18 районів, із них найсуттєвіше – Новомиргородського (в 1,9 раза), Кіровоградського та Компаніївського (в 1,8 раза), Бобринецького, Новгородківського та Світловодського (в 1,7 раза) районів.

У господарствах усіх категорій зібрана площа і валовий збір ріпаку зменшилися більш ніж на третину і склали відповідно 48,3 тис.га та 75,6 тис.т, середня урожайність становила 15,7 ц з 1 га проти 17 ц з 1 га у 2010р.

Сою зібрано з площи 124 тис. га, що на 9,8% більше, ніж у 2010р., валовий збір склав 235,5 тис.т (в 1,5 р.б.), при середній урожайності 19 ц з 1 га (у 2010р. – 13,7 ц з 1 га).

У господарствах усіх категорій виробництво картоплі (517,7 тис.т) порівняно з 2010р. збільшилося на 24,3%, овочів (234,9 тис.т) – на 7,5%, що зумовлено збільшенням урожайності цих культур відповідно на 23% та на 10%. Обсяги виробництва плодоягідної продукції зменшилися на 3,4%, винограду – зросли на 25% і становили відповідно 25,8 тис.т та 2 тис.т.

Господарствами населення у 2011р. вирощено 99,7% загального урожаю картоплі, 96,1% плодів і ягід, 93,1% овочів, 20,6% соняшнику, 13,7% зерна та 1,6% цукрових буряків (фабричних).

Тваринництво. У 2011р. обсяг виробництва продукції тваринництва порівняно з 2010р. зменшився на 1,9%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – збільшився на 9,7%, господарствах населення – зменшився на 4,9%.

Збільшення виробництва м'яса порівняно з 2010р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій в сільськогосподарських підприємствах (на 3,4 тис.т або на 31,8%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 69,7% (у 2010р. – 65,3%), великої рогатої худоби – 25,4% (34%), птиці всіх видів – 4,4% (0,2%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у 2011р. становив 14,3 тис.т, що на 13,7% більше ніж у 2010р., в т.ч. свиней – 10,3 тис.т (на 21,6% більше); зменшилося вирощування великої рогатої худоби на 2,4% і становило 3,6 тис.т, птиці – на 10,1% (0,3 тис.т). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 102,2% (у 2010р. – 116,9%). Середньодобові приrostи великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 4,8% та становили 454 г, свиней – на 12,4% (291 г).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у 2011р. збільшилися порівняно з 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 18 районів, значно – Гайворонського (в 2,1 раза), Новгородківського (в 1,9 раза), Олександрівського (в 1,7 раза), Кіровоградського та Устинівського (в 1,6 раза) районів.

У 2011р. виробництво молока в усіх категоріях господарств порівняно з 2010р. зменшилося на 3,4% і склало 331,5 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – відповідно на 0,7% (40,4 тис.т), господарствах населення – на 3,7% (291,1 тис.т).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 7 районів області, найбільш суттєво – Голованівського (в 2,1 раза) та Вільшанського (в 1,6 раза). У той же час порівняно з 2010р. менше молока одержано підприємствами

Знам'янського (на 20,5%), Новоархангельського (на 16,1%), Компаніївського (на 13,9%), Гайворонського та Новомиргородського (на 13,7%) районів.

Порівняно з 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 140 кг (на 4%) і становив 3652 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Знам'янського (5428 кг), Олександрійського (1972 кг), Новгородківського (5041 кг) та найнижча – Маловисківського (2265 кг), Світловодського (2265 кг), Новоархангельського (2297 кг), Компаніївського (2424 кг), Долинського (2623 кг), Бобринецького (2642 кг) та Устинівського (2669 кг) районів.

Виробництво яєць у всіх категоріях господарств у 2011р. порівняно з 2010р. зросло на 4,5% і склало 522 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – відповідно на 6,9% (222,9 млн.шт.), у господарствах населення – на 2,8% (299,1 млн.шт.).

Обсяги виробництва яєць порівняно з 2010р. збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 5 районів області з 10, які займалися цим видом діяльності – Устинівського (в 69 разів), Петрівського (в 9 разів), Онуфріївського (в 3,3 раза), Компаніївського (на 42,2%) та Кіровоградського (на 8,5%).

Несучість курей-несучок збільшилася порівняно з 2010р. на 27 яєць і становила 335 штук. Найвищих показників досягнуто сільськогосподарськими підприємствами Кіровоградського району (335 шт.).

Порівняно з 1 січня 2011р. в господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби зменшилася на 3,6%, в т.ч. корів – на 2,6%. Поголів'я свиней, овець та кіз, птиці зросло відповідно на 4,4%, 3,8%, 1,6%.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 січня 2011р. зросла чисельність поголів'я свиней – на 15,4%, овець та кіз – на 8,1%, птиці – на 4,8%, великої рогатої худоби та корів – зменшилась на 7,2% та 10,3% відповідно. Найсуттєвіше чисельність поголів'я свиней зросла в Компаніївському (в 6,5 раза), Світловодському (в 1,6 раза); овець та кіз – в Устинівському (в 1,7 раза), Добровеличківському та Компаніївському (в 1,6 раза); птиці – Устинівському (в 1,9 раза)

районах.

У господарствах населення зросла чисельність поголів'я овець та кіз – на 2,6%, птиці – на 0,8%. Чисельність поголів'я великої рогатої худоби скоротилась на 2,6%, в т.ч. корів – на 1,1%, свиней – на 3,5%.

За 2011р. порівняно з 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зменшилося надходження приплоду телят на 1,1 тис. голів або на 8,5%, поросят – зросло на 24 тис. голів або на 22,6%, ягнят та козенят – відповідно на 0,1 тис. голів або на 2%. У розрахунку на 100 маток, які були на початок 2011р., вихід телят становив 72 голови (у 2010р. – 76 голів), поросят – 1273 голови (1129 голів), ягнят та козенят – 94 голови (118 голів).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) за 2011р. відсоток падежу до обороту стада великої рогатої худоби зменшився порівняно з 2010р. на 0,3 в.п., свиней – відповідно на 0,7 в.п., овець та кіз – збільшився на 0,1 в.п. і склав відповідно 1,6%, 5,5% та 4,1%.

У 2010р. обсяг продажу сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) населенню молодняка великої рогатої худоби становив 3,1 тис. голів, що на 0,5 тис. голів (на 19,4%) більше проти 2010р., свиней – 14,1 тис. голів (на 4 тис. голів або на 21,9% менше), птиці всіх видів – 433,7 тис. голів (на 211,4 тис. голів або на 32,8% менше).

Станом на 1 січня 2012р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 77,5 тис.т корм.од, що на 11,6% більше ніж на 1 січня 2011р., в т.ч. концентрованих – 34,7 тис.т корм.од (на 11% більше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 9,6 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 4,3 ц корм.од (на 1 січня 2011р. відповідно 9 ц та 4 ц корм.од).

Будівельна діяльність

У 2011р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 544,7 млн.грн., що на 17,5% більше порівняно з 2010р.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились так: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 75,4% загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонту (18,9% та 5,7% відповідно).

На збільшення обсягів будівництва в 2011р. порівняно з 2010р. в основному вплинула робота підприємств, які займалися будівництвом будівель та споруд. Обсяги робіт цих підприємств зросли на 17,3%, а питома вага в загальному обсязі будівництва становила 85,7%.

У 2011р. обсяги будівництва збільшили підприємства міст Кіровограда, Світловодська та 6 районів області, серед них найбільше – Новоархангельського, Новомиргородського та Долинського районів.

Скоротили обсяги будівництва порівняно з 2010р. підприємства Знам'янського, Голованівського, Олексandrівського, Бобринецького, Новоукраїнського, Вільшанського, Світловодського, Гайворонського та Маловисківського районів, міст Олександриї та Знам'янки. Скорочення обсягів будівельних робіт пов'язано з відсутністю замовлень та недостатнім фінансуванням.

Будівельні підприємства Компаніївського, Онуфріївського, Ульяновського та Устинівського районів будівельні роботи не виконували.

У 2011р. працювало 79,6% загальної кількості будівельних підприємств області.

Транспорт та зв'язок

У 2011р. підприємствами транспорту перевезено 12002,5 тис.т вантажів, що на 21,3% більше ніж у 2010р., вантажооборот збільшився на 17,5% і склав 29683,5 млн.ткм.

Залізницею у 2011р. перевезено 7872,4 тис.т вантажів, що на 23,2% більше ніж у 2010р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: кам'яного вугілля (у 1,9 раза), брухту чорних металів (на 33,7%), будівельних вантажів (на 22,6%), зерна і продуктів перемолу (на 18,1%), чорних металів (на 10,7%) та разом з цим зменшилося – нафти і нафтопродуктів (на 65,7%), лісових вантажів (на 11,3%). Вантажооборот залізничного транспорту у 2011р. склав 29026 млн.ткм, що на 17,4% більше ніж у 2010р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у 2011р. перевезено 4125,6 тис.т вантажів, що на 18% більше ніж у 2010р., вантажооборот збільшився на 21,3% і становив 655,6 млн.ткм

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 420 дорожньо-транспортних пригод з потерпілими, що на 1,9% менше ніж у 2010р., внаслідок чого поранено 505 осіб (на 1,2% менше), загинуло 94 особи (на 1,1% більше).

Авіаційним транспортом перевезено 4,5 тис.т вантажів, що на 34,5% менше ніж у 2010р., вантажооборот зменшився на 40,4% і становив 1,9 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у 2011р. перевезено 102,8 млн. пасажирів, що на 16,4% більше ніж у 2010р., пасажирооборот збільшився на 16,1% і склав 1357,8 млн.пас.км

У 2011р. на автомобільному та тролейбусному транспорті відбулося збільшення пасажирської роботи, на авіаційному – зменшення.

Збільшення обсягів перевезення пасажирів у 2011р. відбулося по всіх територіях за

винятком м.Світловодська, Добровеличківського, Знам'янського, Новгородківського, Новоархангельського та Олександрівського районів, пасажирообороту – по всіх територіях крім Добровеличківського, Знам'янського, Новгородківського, Новоархангельського та Олександрівського районів.

У січні–листопаді 2011р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 391,9 млн.грн., що на 1,3% більше ніж у 2010р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (50,4%), поштового (13,4%), телефонного міського (12,7%) та комп'ютерного (8,5%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–листопад 2011р. склав 144,5 млн.грн., що на 4,5% більше ніж у січні–листопаді 2010р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 36,9% проти 35,9% у січні–листопаді 2010р.

Зовнішня торгівля товарами

Обсяг **експорту товарів** за січень–листопад 2011р. становив 389,1 млн.дол. США, імпорту – 208,4 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 91 країни світу.

Обсяг експортних операцій порівняно з січнем–листопадом 2010р. з країнами СНД збільшився на 42,4%, з іншими країнами світу – на 17,4%, у т.ч. з країнами ЄС – на 22,4%. До країн СНД було експортовано 51,8% усіх товарів, країн ЄС – 22,9% (у січні–листопаді 2010р. відповідно 47% та 24,1%).

У цілому область експортувала товари до 74 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до Російської Федерації – 119,3 млн.дол. У звітному періоді серед партнерів-країн СНД найбільше зросли експортні поставки до Молдови, Російської Федерації, Киргизстану, Білорусі, серед країн ЄС – до Італії, Нідерландів, Іспанії, Польщі, серед інших країн – до Грузії, Індії. Водночас зменшилися поставки до Болгарії, Саудівської Аравії, Ірану, Ісламської Республіки.

У січні–листопаді 2011р. з області експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 139,3 млн.дол. Поставки машин, обладнання та механізмів становили 114,7 млн.дол. (з них механічних – 102,9 млн.дол., електричних – 11,8 млн.дол.), продуктів рослинного походження – 33,2 млн.дол., готових харчових продуктів – 31,3 млн.дол., мінеральних продуктів – 22,4 млн.дол., деревини і виробів з деревини – 8,5 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – 8,3 млн.дол., виробів з каменю, гіпсу, цементу – 8 млн.дол.

Порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшення експорту товарів відбулося за рахунок збільшення поставок продуктів рослинного походження, мінеральних продуктів, жирів та олії тваринного або рослинного походження, готових харчових продуктів. Водночас зменшилися обсяги експорту електричних машин.

Імпорт товарів здійснювався з 71 країни-партнера. У січні–листопаді 2011р. в область з країн СНД надійшло 14,9% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 85,1%, в т.ч. з країн ЄС – 46,3% (у січні–листопаді 2010р. відповідно 21,4%, 78,6% та 41,4%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–листопадом 2010р. зросли з Бразилії, Франції, Польщі, Індонезії, Туреччини, Китаю, Німеччини, США, скоротилися – з Фінляндії, Данії, Чехії, Білорусі.

У січні–листопаді 2011р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 76,4 млн.дол., жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 26,5 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 23 млн.дол., живих тварин; продуктів тваринного походження – на 20,4 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них, продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості – по 15,4 млн.дол.

Порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшення імпорту товарів відбулося за рахунок збільшення надходжень засобів наземного транспорту, крім залізничного, продуктів тваринного походження, механічного та електричного обладнання, недорогоцінних металів та виробів з них, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості. Водночас зменшилися обсяги імпорту готових харчових продуктів.

Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, склав 12,3 млн.дол. або 3,2% загального обсягу експорту області. У товарній структурі готової продукції на одяг та додаткові речі до одягу, текстильні припадало 67,3%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 32,7%.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) за 2011р. становив 11279,7 млн.грн., що на 11,8% більше обсягу попереднього року.

Оборот ресторанного господарства (включаючи оборот фізичних осіб-підприємців) за цей період збільшився на 10,3% і становив 235,8 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за 2011р. склав 5315,3 млн.грн., що у порівняннях цінах на 8,5% більше обсягу 2010р.

Обсяг роздрібного товарообороту за грудень 2011р. склав 513,9 млн.грн., що у порівняннях цінах більше порівняно з груднем 2010р. на 8,3%, листопадом 2011р. – на 7,2%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 236 одиниць, у грудні 2011р. продано в роздріб світлих нафтопродуктів та газу на суму 106,2 млн.грн., з них бензину моторного – на 67,1 млн.грн., дизельного пального – на 23,9 млн.грн., газу скрапленого – на 10,3 млн.грн., газу стисненого – на 4,9 млн.грн. У натуральному вимірі реалізовано бензину моторного 5016 т, що на 3,9% менше ніж у грудні 2010р., дизельного пального – 2073,3 т (на 13,3%). Скрапленого та стисненого газу реалізовано 984,4 т та 570,3 т відповідно.

У задоволенні потреб населення в товарах значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у 2011р. формувалось 27,1% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків частка продажу сільськогосподарських продуктів становила 40,1%.

Обсяг продажу сільськогосподарських продуктів на ринках м.Кіровограда, що обстежувалися, в 2011р. порівняно з 2010р. збільшився на 29,6% при зростанні цін на 11,3%. При цьому продукти тваринництва подорожчали на 10,9%, іх продаж збільшився на 35,1%. Продаж продуктів рослинництва збільшився на 15,5% при зростанні цін на 14,7%.

У 2011р. порівняно з 2010р. зросли ціни на сільськогосподарські продукти, окрім сала, щавлю, помідорів свіжих, риби, цибулі ріпчастої, баклажанів, петрушок, баранини, рису, цибулі зеленої, цитрусових, грибів свіжих, ціни на які знизились в межах 21,5–0,2%.

Реалізація послуг. За 2011р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 3250,6 млн.грн. Порівняно з 2010р. обсяг реалізованих послуг збільшився на 11,5%.

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 3093,8 млн.грн., що становило 95,2% загального обсягу реалізованих послуг (у 2010р. відповідно на суму 2546,7 млн.грн. та 95,4%).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 474,2 млн.грн. та порівняно з 2010р. зменшився на 4,6% (у порівнянних цінах).

Податок на додану вартість за 2011р. становив 216,4 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 19,5 млн.грн. (за 2010р. – 176,5 млн.грн. та 17,4 млн.грн. відповідно).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у грудні 2011р. порівняно з листопадом 2011р. становив 100,2%, з початку року – 103,7% (по Україні відповідно 100,2% та 104,6%).

На споживчому ринку в грудні 2011р. індекс споживчих цін на продукти харчування та безалкогольні напої становив 100,5%. При цьому суттєво (на 10,1%) зросли ціни на яйця. На 2,1% підвищилися ціни на овочі, у т.ч. помідори та огірки закритого ґрунту (на 53,2% та 26% відповідно), гриби – на 8,9%, моркву – на 3%, буряк – на 1,6%. На 1,4–4% стали дорожчими сир і м'який сир (творог), консервоване молоко, сметана, молоко. Водночас на 3,9% подешевшав цукор. На 0,9–5% знизились ціни на борошно пшеничне, пшоно, рис, олію, тваринні жири, пластівці вівсяні, крупи гречані.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 0,4% за рахунок підвищення цін на тютюнові вироби на 0,7%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизились на 0,1%, що в основному пов’язане із здешевленням скрапленого газу на 7,8%.

У сфері охорони здоров’я зниження цін на 0,3%, насамперед, зумовлене здешевленням вартості санаторно-курортних послуг на 2,7%.

Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла подешевшали на 0,3% за рахунок зниження цін на побутову техніку на 1,2%.

У сфері транспорту індекс цін становив 100%. Ціни на паливо та мастила зросли на 0,1%.

За період **з початку року** індекс цін на продукти харчування та безалкогольні напої становив 100,0%. На 44,3% подешевшали овочі, у т.ч. капуста – на 76,6%, цибуля – на 68,5%, картопля – на 56,7%, буряк – на 43,3%, морква – на 42,3%. Крім того на 7,2–23,2% знизились ціни на джем, повидло, мед, тваринні жири, рис, продукти переробки зернових, цукор. Разом з цим на 7,2–16,9% підвищились ціни на м'ясо та м'ясопродукти, кондитерські вироби з цукру, олію, хліб, харчовий лід і морозиво, консервоване молоко, безалкогольні напої, шоколад, фрукти.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 5,3% за рахунок підвищення цін на алкогольні напої на 11%.

Зростання цін на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 10,5% в основному пов'язане з підвищенням вартості квартирної плати на 15,8%, проживання у гуртожитку – на 25,8%, плати за електроенергію – на 22,9%, водовідведення – на 19,4%, водопостачання – на 14,1%, гарячу воду та опалення – на 13,3%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 22,2% відбулося головним чином за рахунок подорожчання палива та мастил на 31,9% та послуг автодорожнього пасажирського транспорту – на 26,5%.

У сфері охорони здоров'я зростання цін на 5,6%, насамперед, зумовлене подорожчанням санаторно-курортних послуг на 8,7%, амбулаторних послуг – на 7,1%, фармацевтичної продукції – на 3,3%.

Ціни на послуги освіти зросли на 8,5% за рахунок подорожчання дошкільної та початкової освіти на 18,8%, вищої та середньої освіти – на 6,7% та 5% відповідно.

Подорожчання у сфері зв'язку на 3,8% головним чином пов'язане із підвищенням абонентної плати за користування телефоном на 21% та підвищенням вартості послуг поштового зв'язку – на 20%.

Підвищення цін у сфері відпочинку та культури на 4% зумовлене підвищенням цін на туристсько-експкурсійні послуги на 13,8%, послуги кабельного телебачення – на 12,3%, газети, книжки та канцелярські товари – на 6,8%.

Фінанси

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування (сальдо) суб'єктів господарювання (крім банків, малих підприємств та установ, що утримуються за рахунок бюджету) за січень–листопад 2011 року склав 666,6 млн.грн. прибутку. За видами економічної діяльності найбільший прибутковий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування отримали підприємства промисловості – 587,8 млн.грн., торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 111,5 млн.грн. Найбільший збитковий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування мали підприємства операцій з нерухомим майном, оренди, інженірингу та надання послуг підприємцям – 20,9 млн.грн., діяльності транспорту та зв'язку – 12,4 млн.грн.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 58,5%, отримано 947,1 млн.грн. прибутку.

Найбільші обсяги прибутку від звичайної діяльності до оподаткування одержали підприємства промисловості – 726,6 млн.грн. (76,7% прибутку від звичайної діяльності до оподаткування підприємств області), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 138,5 млн.грн. (14,6%), діяльності транспорту та зв'язку – 54 млн.грн. (5,7%).

Збиток від звичайної діяльності до оподаткування в сумі 280,5 млн.грн. одержали 41,5% підприємств.

Найбільші суми збитку від звичайної діяльності до оподаткування мали підприємства промисловості (138,8 млн.грн.), діяльності транспорту та зв'язку (66,4 млн.грн.), операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям (32,1 млн.грн.), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (27 млн.грн.).

Заробітна плата та стан її виплати

У січні–листопаді 2011р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2126 грн., що вдвічі вище прожиткового мінімуму для працездатної особи (985 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності.

Найвищий рівень оплати праці в січні–листопаді 2011р. спостерігався в діяльності транспорту, фінансовій діяльності, добувній промисловості, де заробітна плата працівників у 1,4–1,7 раза перевищила середній показник по області.

У працівників будівництва, пошти та зв'язку, сфери операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, освіти, сільського господарства, надання комунальних та індивідуальних послуг, сфери культури та спорту, відпочинку та розваг, охорони здоров'я, торгівлі, діяльності готелів та ресторанів, рибальства, рибництва розмір заробітної плати на 2,3–49,4% нижчий від середнього по області.

У січні–листопаді 2011р. порівняно з відповідним періодом попереднього року спостерігалося збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 7,7% (у січні–листопаді 2010р. порівняно з січнем–листопадом 2009р. – на 11,6%).

Загальна сума невиплаченої заробітної плати впродовж січня–листопада 2011р. зменшилась на 12,1 млн.грн. або на 20,2% і на 1 грудня 2011р. становила 47,8 млн.грн.

Обсяг невиплаченої заробітної плати на початок грудня 2011р. становив 10,3% фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2011р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–листопада 2011р. зменшилася на 69,6% або на 28,5 млн.грн. і на 1 грудня 2011р. становила 12,5 млн.грн. або 26,1% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, невиплачених економічно активними підприємствами, 37,7 гривень заборгували своїм працівникам промислові підприємства та підприємства транспорту.

На початок грудня 2011р. вчасно не отримали заробітну плату 2,2 тис. осіб. Кожному з них не виплачено в середньому по 5602 гривні, що в 2,5 раза більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за листопад 2011р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 грудня 2011р. становила 3,9 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працевздатності впродовж листопада 2011р. збільшилася на 0,4% і на 1 грудня 2011р. становила 273,7 грн.

Сума невиплаченої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів упродовж листопада 2011р. збільшилася на 0,1% і на початок грудня 2011р. становила 33,5 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (76,2%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2010р. та попередніх роках (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 грудня 2011р. становила 1,8 млн. грн.

У січні–листопаді 2011р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 60048 сімей, з них у міській місцевості – 43682 сім'ї, сільській – 16366 сімей.

Призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 55578 сім'ям, що становило 92,6% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 40942 сім'ям, сільській місцевості – 14636 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–листопаді 2011р. склала 6243,5 тис. грн., при цьому в міській місцевості цей показник становив 5703,1 тис. грн., сільській – 540,4 тис. грн. Середній розмір призначеного місячної субсидії на одну сім'ю в листопаді 2011р. становив 193,7 грн. (у жовтні 2011р. – 198,3 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–листопаді 2011р. нараховано коштів у сумі 35577,3 тис. грн., перераховано – 31583,2 тис. грн. (85,8% суми отриманих населенням субсидій).

У листопаді 2011р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 10% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–листопаді 2011р. звернулося 23804 сім'ї, у т.ч. в міській місцевості – 9204 сім'ї, сільській – 14600 сімей. Призначено субсидії 20722 сім'ям (87,1% з числа тих, які звернулися), в т.ч. 8146 сім'ям у міській місцевості та 12576 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 13172,3 тис. грн., у міській місцевості цей показник склав 5728,8 тис. грн., сільській – 7443,5 тис. грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю в листопаді становив 645,1 грн. (у жовтні 2011р. – 582,5 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–листопаді 2011р. отримали 16547 сімей на суму 10521,9 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 грудня 2011р. становила 3500,1 тис.грн.

У листопаді 2011р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 62,6 млн.грн., з початку року – 443,9 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 41,7 млн.грн., що становило 66,6% нарахованих до сплати сум та 445 млн.грн. (100,3%) відповідно.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг на кінець листопада 2011р. склала 122,3 млн.грн., термін якої у листопаді становив 3 місяці.

У листопаді 2011р. борги за 3 місяці і більше мали: з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 27,3% власників особових рахунків, за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 21,9%, газопостачання – 21,6%, вивезення побутових відходів – 13,3%, централізоване водопостачання та водовідвідення – 10,4%.

Населенням області у листопаді 2011р. сплачено **за спожиту електроенергію** кошти в сумі 18,8 млн.грн., з початку року – 172 млн.грн. Заборгованість населення за спожиту електроенергію станом на 1 грудня 2011р. становила 6,7 млн.грн.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, на 1 січня 2012р. становила 18,5 тис. осіб. За допомогою в працевлаштуванні до цієї

установи в грудні 2011р. звернулося 5,4 тис. незайнятих громадян проти 4,9 тис. осіб у листопаді (в грудні 2010р. – 6,3 тис. осіб).

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 96,1% незайнятих громадян, із них 73,5% отримували допомогу по безробіттю.

Кількість зареєстрованих безробітних на 1 січня 2012р. становила 17,8 тис. осіб, що на 27,1% більше порівняно з 1 січня 2011р.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області за грудень 2011р. зріс на 0,65 в.п. і на 1 січня 2012р. становив 3,04% населення працездатного віку. У сільській місцевості цей показник становив 4,21% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,39% відповідно.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець грудня 2011р. становила 736 проти 1102 на кінець листопада (на кінець грудня 2010р. – 621 місце).

Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакантних посад) майже половина передбачалася для робітників та службовців, решта – для осіб, які не мали професії.

Збільшення кількості незайнятих громадян та скорочення вільних робочих місць і вакантних посад зумовило зростання навантаження на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) з 14 осіб у листопаді до 25 – у грудні 2011р.

Серед міст та районів зберігалася значна диференціація зазначеного показника: від 5 осіб у м. Знам'янка та Кіровоградському районі до 239 осіб в Олександрійському районі.

За сприяння державної служби зайнятості в грудні 2011р. працевлаштовано 0,7 тис. осіб проти 1,4 тис. осіб в листопаді (в грудні 2010р. – 1,3 тис. осіб). Серед працевлаштованих

незайнятих осіб жінки становили 56,3%, молодь у віці до 35 років – 56,2%. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з листопадом 2011р. скоротився на 4,2 в.п. і в грудні становив 3,5%. Зазначений показник за 2011р. перевищив показник за 2010р. на 0,9 в.п. і складав 41,9%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в грудні 2011р. на допомогу по безробіттю витрачено 8 млн. грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 11,4 тис. осіб. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 703,03 грн., що дорівнює 70% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1004 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 грудня 2011р., за оцінкою, становила 1003,2 тис. осіб.

За січень–листопад 2011р. чисельність населення скоротилася на 6834 особи або на 7,4 особи у розрахунку на 1000 жителів. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (5575 осіб) та міграційного скорочення населення (1259 осіб).

Порівняно з січнем–листопадом 2010р. обсяг природного скорочення зменшився на 802 особи (на 12,6%). В області спостерігалось уповільнення природного скорочення з 6,9 до 6 осіб на 1000 жителів.

Природне скорочення населення в січні–листопаді 2011р. зафіксовано у всіх районах області. Найнижчі рівні цього показника спостерігались на території Кіровоградської міськради (2,4%), в Бобринецькому (4,2%), Компаніївському (4,5%) районах, найвищі – в Світловодському (13%), Олександрівському (12,6%) та Вільшанському (10,9%) районах.

Порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшилось число народжених на 45 дітей (на 0,5%), одночасно зареєстровано зменшення числа померлих на 757 осіб (на 4,7%).

Зростання народжуваності спостерігалося в 13 містах та районах, найбільше – в Бобринецькому (з 12,3% до 14,1%), Олександрівському (з 9,4% до 10,8%) та Знам'янському (з 12,4% до 13,4%) районах. На рівні відповідного періоду 2010р. збереглась народжуваність на території Кіровоградської міськради (10,8%), у Вільшанському (9,4%) та Голованівському (9%) районах, водночас скоротилася – у 9 містах та районах області, найбільше – в Устинівському (з 12,7% до 10,6%), Петрівському (з 9,2% до 7,2%) районах та на території Знам'янської міськради (з 11,5% до 10,6%).

У січні–листопаді 2011р. рівень **смертності** населення в області проти відповідного періоду 2010р. знизився з 17,3 до 16,6 особи на 1000 жителів.

Водночас зростання смертності спостерігалось в 8 районах області, найбільше – в Світловодському (з 21,8% до 24,7%), Новгородківському (з 17% до 18,1%) та Маловисківському (з 16,4% до 17,3%) районах.

Рівень смертності коливався від 13,2% на території Кіровоградської міськради до 24,7% в Світловодському районі.

У січні–листопаді 2011р. зареєстровано 88 випадків мертвонароджень, що на 5 випадків менше порівняно з відповідним періодом попереднього року, та 127 дітей, померлих у віці до 1 року (у січні–листопаді 2010р. – 100 дітей).

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини.

Структура причин смерті населення в січні–листопаді 2011р. порівняно з відповідним

періодом 2010р. майже не змінилась. Перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини захворюваності та смертності.

У січні–листопаді 2011р. **міграційне скорочення** населення становило 1,37 особи в розрахунку на 1000 жителів (у січні–листопаді 2010р. – 0,44 особи). Порівняно з відповідним періодом 2010р. зменшилось число прибулих на постійне проживання в область (з 17,27 до 15,59 особи) та вибулих (з 17,71 до 16,96 особи на 1000 жителів).

Більшість міграційних процесів відбувалась у межах України, включаючи міграцію в межах області.

У міждержавній міграції 83,3% числа прибулих в область становили іммігранти з країн СНД. Серед вибулих 45,3% виїхали до країн СНД і 54,7% – до інших країн.

Міграційний приріст населення у січні–листопаді 2011р. зафіксовано в 7 районах та містах області. Його рівень був найвищим у Долинському (3,13%) та Кіровоградському (2,10%) районах, на території Олександрійської (2,92%) та Світловодської (1,25%) міськрад. Поряд з цим в 18 районах та містах спостерігалось міграційне скорочення населення, найвищим воно було у Добровеличківському (11,41%), Знам'янському (10,54%) районах та на території Знам'янської міськради (10,44%).

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ та прокуратури протягом 2011р. зареєстровано 12349 злочинів (без урахування злочинів, зареєстрованих податковою міліцією), що на 485 злочинів (на 4,1%) більше ніж у 2010р., серед яких 41,1% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 75,4% становили злочини проти власності, 7,1% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,7% – проти життя та здоров'я особи, 2,5% – проти громадського порядку та моральності, 2,3% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2,1% – у сфері службової діяльності, 1,8% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 1,4% – проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та 1,3% – проти громадської безпеки.

Протягом 2011р. склоено 70 умисних вбивств та замахів на вбивство, 85 умисних тяжких тілесних ушкоджень, 12 зґвалтувань та замахів на зґвалтування (відповідно на 43,5% менше, на 1,2% більше та на 42,9% менше порівняно з 2010р.).

Кількість крадіжок (8197) порівняно з 2010р. збільшилась на 14%, проте кількість грабежів (508) та розбою (91) зменшилась відповідно на 16,4% та 32,1%. Кількість випадків шахрайств (368) та хабарництва (28) відповідно зменшилась на 18,6% та збільшилась на 40%.

Кількість потерпілих від злочинів за 2011р. становила 9313 осіб (на 6,3% більше ніж у 2010р.), з числа яких 3827 – жінки, 1439 – пенсіонери, 292 – неповнолітні та 115 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (74,3%) від крадіжок – 6915 осіб, серед яких 43,7% – жінки (3021 особа). Від злочинних діянь загинуло 150 осіб, з числа яких 31,3% було вбито.

Серед виявлених осіб (4882), які вчинили злочини, 51,2% раніше вже ставали на злочинний шлях, з них кожний другий має незняту або непогашену судимість, 28% вчинили злочин у групі, 22,7% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння; 13,5% – жінки, 8% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у сконні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 39,9%.

Головне управління статистики у Кіровоградській області